

“การก้าวเดินไปด้วยกันในชีวิตและพันธกิจของพระศาสนจักร”

(Synodality in the Life and Mission of the Church)¹

“สมัชชาบิชอปสากล” (Episcopal Communion) ถูกก่อตั้งโดยนักบุญพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 1965 จากอดีตถึงปัจจุบันมีการสมัชชาสมัชชาสามัญขึ้น 15 ครั้ง, ครั้งสุดท้ายเมื่อปี 2018 หัวข้อ “เยาวชน, ความเชื่อ และการไตร่ตรองกระแสเรียก (Young People, Faith, and Vocational Discernment) โดยได้ออกสมณลิขิตเตือนใจชื่อว่า “พระคริสตเจ้าทรงพระชนม์” (Christus Vivit) อันเป็นข้อสรุปของการสมัชชาในครั้งนั้น, สมัยวิสามัญ 3 ครั้ง, และการสมัชชาพิเศษอีก 11 ครั้ง (ครั้งสุดท้ายเมื่อ 2018 โดยได้ออกสมณลิขิตเตือนใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมชื่อว่า “แอมะซอนที่รัก” (Querida Amazonia)

เดิมพระสันตะปาปาฟรังซิสประกาศให้มีการสมัชชาบิชอปสากลครั้งต่อไปในเดือนตุลาคม 2022 และได้ออกเอกสารเพื่อเตรียมการสมัชชาชื่อว่า “การก้าวเดินไปด้วยกันในชีวิตและพันธกิจของพระศาสนจักร” (Synodality in the Life and Mission of the Church)² แต่เมื่อวันเสาร์ที่ 22 พฤษภาคม 2021 ก่อนวันสมโภชพระจิตเจ้า พระคาร์ดินัล มารีโอ เกรช (Card. Mario Grech) เลขาธิการสมัชชาบิชอปสากลได้แถลงการณ์เกี่ยวกับการจัดสมัชชาในครั้งนี้อย่างประหลาดของพระสันตะปาปา โดยแบ่งการสมัชชาออกเป็น 3 ระดับคือ 1) ระดับสังฆมณฑล 2) ระดับทวีป และ 3) ระดับโลก เนื้อหาของเอกสารเพื่อเตรียมการสมัชชาแบ่งออกเป็น 4 บท ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

บทที่ 1 การก้าวเดินร่วมกันในพระคัมภีร์, ธรรมเนียมประเพณี และในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร

พระเจ้าทรงสร้างสวนเอเดนที่มีความสมบูรณ์และสวยงามให้มนุษย์ได้อยู่อาศัย และพระองค์ได้พระดำเนิรอยู่ในสวนนั้นพร้อมกับพวกเขา (เทียบ ปฐม 2:8) แต่มนุษย์หลงเชื่อฟังพระเจ้าจึงถูกล่อลวง ผลของบาปนั้นได้ทำลายแผนการของพระเจ้าด้วยความไม่ซื่อสัตย์และความมีดบาดต่อกระแสเรียก

¹ International Theological Commission, announced on 7 March 2020 by Lorenzo Baldisseri, Secretary General of the Synod of Bishops,

http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/cti_documents/rc_cti_20180302_sinodalita_en.html (สืบค้น 5 เมษายน 2021)

² คู่มือละเอียดในมิตรสงฆ์เดือนเมษายน 2021

กระนั้นก็ดี พระเป็นเจ้ายังคงเดินเคียงข้างกับมนุษย์เสมอตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา เพื่อชี้แนวทาง สั่งสอน และเปิดเผยความจริงต่าง ๆ ให้กับมนุษย์ได้รับรู้ โดยแผนการนั้นสำเร็จสมบูรณ์ในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า

พระเยซูเจ้าผู้ทรงสอนให้เราก้าวเดินไปข้างหน้าอยู่ตลอดเวลา พระองค์คือหนทาง (เทียบ ยน 14:6) และเราเดินบนหนทางนั้น เรากับพระองค์หรือพระองค์กับเราก็เดินทางไปด้วยกันตลอดประวัติศาสตร์ของ พระศาสนจักร พระองค์ทรงมอบอำนาจและหน้าที่นี้ให้กับบรรดาอัครสาวกด้วยพระพรของพระจิตเจ้าในการ เลียนแบบพระองค์ และเมื่อมีปัญหาหรือความขัดแย้งพวกเขาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยรับฟังกันและกัน ในการทำสมัชชาครั้งแรกที่กรุงเยรูซาเล็ม (เทียบ กจ 15 และ กท 2:1-10) และอีกหลายครั้งตลอดประวัติศาสตร์ ของพระศาสนจักร เพื่อที่จะก้าวเดินต่อไปด้วยกัน

บทที่ 2 เทววิทยาแห่งการก้าวเดินไปด้วยกัน

พื้นฐานทางด้านเทววิทยาของการก้าวไปด้วยกันอยู่ที่ความสัมพันธ์ของพระตรีเอกภาพ พระศาสนจักร จึงมีความศักดิ์สิทธิ์ สากล และสืบเนื่องมาจากอัครสาวก อันเป็นผลงานของพระตรีเอกภาพ อาศัยพระจิตเจ้า และพระพรของพระจิตเจ้าที่พระเยซูคริสต์เจ้าประทานให้ในวันเพนเตกอสเต (เทียบ กจ 2:1-36) ใน ความสัมพันธ์นี้ทำให้สหพันธ์นักบุญ (สวรรค์ แผ่นดิน และแดนชำระ) กลายเป็นจริงทั้งในความหมายของความ เป็นหนึ่งเดียวกันและความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งมีกระแสเรียกในการก้าวเดินไปสู่ความสมบูรณ์ในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า

วิสัยทัศน์เชิงเทววิทยาเรื่องพระศาสนจักรสามารถให้คำจำกัดความของประชากรออกเป็น 3 ลักษณะ ด้วยกัน กล่าวคือ

- 1) **“ทุกคน”** (All) หมายถึง การสำนึกในความเชื่อ (Sensus Fidei³) ของบรรดาสัตบุรุษทุกคน
- 2) **“บางคน”** (Some) หมายถึง บรรดาบิชอปพร้อมทั้งคณะบาทหลวงของพวกเขา
- 3) **“คนเดียว”** (One) หมายถึง บิชอปแห่งกรุงโรม หรือ พระสันตะปาปา

³ “Sensus fidei” (sense of the faith หรือ sense of the Faithful หรือ ความสำนึกในความเชื่อ) ในความหมายตามคำสอนของพระศาสนจักร คาทอลิก (CCC ข้อ 94) หมายถึง

- 1) ความสำนึก (กตัญญู) เห็นธรรมชาติในฐานะที่เป็นผู้ที่มีความเชื่อคนหนึ่ง ต่อการมีส่วนร่วม หรือความเป็นเจ้าของในพระศาสนจักรสากล
- 2) ด้วยการยึดมั่นในความเชื่อ, กฎศีลธรรม, และคำสั่งสอนต่าง ๆ ของพระศาสนจักร อันอยู่บนรากฐานขององค์พระจิตเจ้าแห่งความจริง
- 3) พวกเขาจะยึดติดกับความเชื่ออย่างไม่ปล่อยวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โนมโนธรรมส่วนลึกของพวกเขาในการเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตปัจจุบัน ดังที่ พระเยซูคริสต์เจ้าทรงตรัสว่า “ประตูนรกจะไม่มีวันเอาชนะพระศาสนจักรได้” (มธ 16:18)
- 4) พระศาสนจักรในที่นี้หมายถึง หน้าที่ในการดูแลของบรรดาพระสังฆราชที่จะไม่ให้บรรดาสัตบุรุษผิดหลงไปจากความเชื่อ

การฟื้นฟูการก้าวเดินไปด้วยกันของพระศาสนจักร เรียกร้องให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสร้างสรรค์ และจำเป็นต้องปรึกษาหารือกับประชากรทั้งปวงเพราะเป็นเรื่องของทุกคน และอะไรก็ตามที่มีผลกระทบต่อทุกคน ควรมีการอภิปรายและได้รับความเห็นชอบจากทุกคน ในมิติ 3 ประการ ของพระศาสนจักร คือ ความเชื่อ ศีลศักดิ์สิทธิ์ และการปกครอง

บทที่ 3 วิธีการทำงานร่วมกัน ผู้ที่ทำงานร่วมกัน โครงสร้าง กระบวนการ และเหตุการณ์

ด้วยความสำนึกในความเชื่อ (Sensus Fidei) สัตบุรุษทุกคนควรถูกเรียกให้มารับผิดชอบร่วมกัน โดยทำให้พระพรจากพระจิตเจ้าที่ได้รับปรากฏออกมาให้เห็นในชุมชนแห่งความเชื่อ และเป็นส่วนหนึ่งในการฟื้นฟูพระศาสนจักรทั้งครบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประสบการณ์แห่งความเชื่อ ความศรัทธาประชานิยม การอภิบาล วัฒนธรรม สังคม และความสามารถส่วนตัว กระแสเรียกแห่งการก้าวเดินไปด้วยกัน ยังหมายถึง การฟังพระวาจาของพระเจ้า การเข้าใจในข้อความเชื่ออย่างสมเหตุสมผล สอดคล้องกับความเชื่อและวิทยาศาสตร์ ความสุขุมรอบคอบในการไตร่ตรองเครื่องหมายของกาลเวลาตามแสงสว่างแห่งพระวรสาร การเสวนากับสังคมและวัฒนธรรม

พระศาสนจักรท้องถิ่นจะต้องแข็งขันในการเฉลิมฉลองศีลมหาสนิท การสวดภาวนา การร่วมพิธีกรรมอย่างเป็นทางการของสังฆมณฑลที่มีบิชอปเป็นประธานล้อมรอบด้วยคณะบาทหลวงและสังฆานุกรของท่าน ในบริบทของประวัติศาสตร์ของสังฆมณฑล วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่บิชอปจะต้องฟังเสียง, ปรึกษาหารือ, เสวนา, ประชุมและประเมินผลร่วมกับพวกเขา เพื่อความดีงามและคุณประโยชน์ของสังฆมณฑลส่วนรวม ภายใต้อำนาจในการตัดสินใจของบิชอป จากนั้นจึงก้าวไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกันในระดับทวีปและระดับโลกต่อไป

บทที่ 4 การกลับใจสู่การฟื้นฟูการก้าวเดินไปด้วยกัน

การก้าวเดินไปด้วยกันเรียกร้องให้เกิดการกลับใจของกระแสเรียกแห่งการเป็นคริสตชน การมีชีวิตจิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน การฝึกการฟังการเสวนาและการไตร่ตรองร่วมกันกับทุกคน อันอยู่บนพื้นฐานของความเป็นพี่น้องกัน ความเอื้ออาทร และการไม่ทอดทิ้งผู้ใดไว้ข้างหลัง นั้นหมายถึง การกลับใจด้านการอภิบาลและธรรมทูตใน 4 มิติ คือ 1) จิตตารมณ์, 2) ทศนคติ, 3) วิธีการทำงาน และ 4) โครงสร้างการดำเนินงาน ที่เน้นทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบด้วยกันตามหลักการของ “ทุกคน”, “บางคน”, และ “คนเดียว”

พระศาสนจักรในฐานะที่เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ คือ เป็นเครื่องหมายและเป็นเครื่องมือแห่งความรอดของพระคริสตเจ้า เรียกร้องให้ทุกคนกลับใจ โดยแสดงออกมาให้เห็นทาง 1) การยอมรับผู้อื่น, 2) การรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน, 3) ความมีใจโอบอ้อมอารี และ 4) การไม่เสแสร้งหรือใส่หน้ากากเข้าหากัน และเป็นหนึ่งเดียวกันในศีลมหาสนิท

ดังนั้น พระศาสนจักรจึงเป็นทั้ง “บ้านและโรงเรียนแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน” ที่จะนำทุกคนไปสู่ความสมบูรณ์ในพระคริสตเจ้า โดยการนำความสำนึกในความเชื่อ (Sensus fidei) มาใช้